

AZ EJEB ROMA GYEREKEK ISKOLAI SZEGREGÁCIÓJÁNAK FELSZÁMOLÁSÁRA KÖTELEZI MAGYARORSZÁGOT

Budapest, Brüsszel, 2023. március 30. Az Emberi Jogok Európai Bírósága ma ítéletet hozott Magyarországgal szemben roma gyerekek etnikai alapú szegregációja miatt a piliscsabai Jókai Mór Általános Iskolában. Az ügyet az iskolában tanuló roma diák, Szolcsán Imre indította a szegregált körülmények és az oktatás alacsony színvonala miatt.

Miután elutasították átiratkozási kérelmét egy közeli, de nem szegregált iskolába, az Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvány támogatásával először a helyi bírósághoz, majd az Európai Roma Jogok Központja (ERRC) támogatásával az Emberi Jogok Európai Bíróságához (EJEB) fordult.

A Bíróság megállapította, hogy Magyarország megsértette a roma diákkal szemben az Emberi Jogok Európai Egyezményének diszkrimináció tilalmát kimondó cikkét az oktatáshoz való joggal összefüggésben (az Egyezmény 14. cikke az Egyezmény Első Kiegészítő Jegyzőkönyvének 2. cikkével összefüggésben). A Bíróság kötelezi Magyarországot, hogy az iskolában fennálló szegregált oktatást szüntesse meg, illetve 7000 euró nem vagyoni kártérítést fizessen a diák számára.

A családot 2014 óta képviselő Kegye Adél, az ERRC ügyvédje elmondta, hogy “a mai döntés precedensértékű, mert a bíróság amellett, hogy megállapította, hogy a fiú etnikai alapú oktatási szegregáció áldozata, arra is kötelezte a Kormányt, hogy a Jókai Mór általános iskolában fennálló szegregált oktatást szüntesse meg, és ami még fontosabb, nemzetközi szervezetek javaslatai alapján dolgozzon ki olyan közpolitikai intézkedéseket, amelyek az érintett iskolán is túlmutatóan az etnikai alapú oktatási szegregáció megszüntetésére irányulnak. Az Európai Bíróság azt is megállapította, hogy a magyar bíróságok nem érvényesítették megfelelően a gyermekjogi szempontokat és nem mérlegelték, hogy az adott ügyben mi szolgált volna leginkább Imre érdekét.”

Szolcsán Imréné, Imre édesanyja elmondta, hogy ez az ítélet ugyan nem változtat a múlton, mégis valamiféle elégtételt jelent a megalázó bánásmód után. A kártérítés egy részét a jelenleg 17 éves Imre oktatására fordítják, aki jelenleg egy esztergomi szakközépiskolában hegesztőnek tanul.

Az ügy a 2013-2014-es tanévben kezdődött, amikor Imre a falu kizárólag roma gyerekek által látogatott iskolájába járt. Köztudott volt, hogy az iskola szegregált, és a hatóságok korábban elhatározták már, hogy egy, a szegregáció megszüntetésére irányuló program részeként nem vesznek fel több diákot. Ennek ellenére az iskola folytatta az új diákok fogadását. A faluban pedig nem volt más állami iskola, csak egy katolikus és egy német nemzetiségi iskola.

A fiú édesanyja azt szeretne volna, hogy gyermeke ne szegregált körülmények között tanuljon. Ezért az Esélyt a Hátrányos Helyzetű Gyerekeknek Alapítvány segítségével megpróbálták átíratni a közeli, nem szegregált Dózsa György Általános Iskolába. Az iskola megtagadta az átíratkozást arra hivatkozva, hogy a gyermek nem az iskola körzetében lakik. Imre valóban nem az új iskola körzetében lakott, de Magyarországon az iskolák mérlegelési jogkörrel rendelkeznek és módjukban áll szabad férőhelyek függvényében olyan gyerekeket is fogadni, akik nem az adott iskola körzetében laknak. Imre és családja egészen a Kúriáig, illetve az Alkotmánybíróság vitte az ügyet azzal érvelve, hogy az iskolának élnie kellett volna a beiratkozásra vonatkozó mérlegelési jogával annak érdekében, hogy a gyermeknek ne kelljen szegregált körülmények között tanulnia. Míg a magyarországi bíróságok elutasították Imre ügyét, az Emberi Jogok Európai Bírósága neki adott igazat, és ezzel precedenst teremtett, miután kötelezte a kormányt, hogy szüntesse meg a roma gyermekek jogellenes oktatási elkülönítését az egész országban.

Magyarországgal szemben az Európai Bizottság által indított kötelezettségszegési eljárás továbbra is folyamatban van a roma gyermekek oktatásban történő rendszerszintű elkülönítése miatt. Ez az ítélet közelebb viheti a roma gyerekeket a minőségi, integrált tanulási környezetben történő oktatáshoz, emellett nyomást gyakorol a magyar kormányra, hogy teljesítse kötelezettségvállalásait a roma gyermekek oktatási szegregációjának megszüntetésére vonatkozóan.

Az ügyet hazai szinten Kegye Adél képviselte, az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt pedig az ERRC jogi tanácsadója, Geller Judit.

További információért, illetve interjú egyeztetésért forduljon a következő elérhetőségekhez:

Brassói Vivien (magyarul)
Jogi igazgató
Európai Roma Jogok Központja
vivien.brassoi@errc.org
+36 30 225 7568

Adél Kegye (magyarul)
Ügyvéd
adel.kegye@gmail.com
+36 70 607 8787

Jonathan Lee (angolul)
Érdekképviselési és kommunikációs igazgató
Európai Roma Jogok Központja
jonathan.lee@errc.org
+32 49 288 7679